

4.1 Gorolwg

Bydd y prosiectau model hyn yn helpu i wireddu llawer o fanteision posib y prosiectau strategol – yn arbennig mewn meysydd cymdeithasol ac amgylcheddol. Maent hefyd yn cyfrannu at elfennau strategaethau datblygu cynaliadwy rhanbarthol a lleol. Maent yn cael effaith yn y meysydd canlynol:

- Adfywio Cymunedol
- Mynediad i Bawb
- Gwelliant Amgylcheddol
- Twristiaeth Ddiwylliannol
- Dysgu Gydol Oes

Isod, ceir prosiectau sydd wedi eu cwblhau neu sydd ar waith, ac eraill sydd wedi eu cynllunio sy'n aros am gyllid neu sy'n egin-syniadau.

Maer prosiectau a ddisgrifir wedi eu dewis o brofiad Dyfrffyrdd Prydain yn y maes. Mae croeso i chi awgrymu syniadau ychwanegol neu wahanol am brosiectau fel rhan o'r ymgynghoriad. Yn arbennig, byddai syniadau ar gyfer prosiectau gan bobl sydd â diddordeb mewn dyfrffyrdd a dyfrfannau eraill yn sicrhau bod cynlluniau'r dyfodol yn berthnasol i bob rhan o Gymru.

4.2 Cynodebau prosiect manwl

4.2.1 Adfywio Cymunedol

Basn angori Llangollen

Disgrifiad o'r prosiect

Bydd y prosiect yn creu basn angori o'r neilltu gyda chyfleusterau cysylltiedig ar gyfer hyd at 32 o gychod. Bydd hyn yn dyblu faint o gychod sy'n gallu angori yn Llangollen.

Canlyniadau'r prosiect

- 2,900 o ddyddiau cychod ychwanegol yn Llangollen
- 42,500 o ymwelwyr dydd ychwanegol
- 10,000 o ymweliadau gwyliau ychwanegol
- Ymwelwyr yn gwario £200,000 yn fwy bob blwyddyn
- 27 o swyddi adeiladu parhaol

Partneriaid cyllido posib

Awdurdod Datblygu Cymru
Cyngor Sir Ddinbych
Bwrdd Croeso Cymru
ERDF Amcan 1
Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£1.6 miliwn

Pentref Arloesedd Porth Tawe Abertawe

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
--------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Pentref Arloesedd Porth Tawe yn elfen allweddol o gyfnod nesaf y broses o ddatblygu'r ddinas a sefydlu hunaniaeth Abertawe fel 'Dinas Glan Dŵr' o bwys. Bydd strategaeth dyfrfan yn rhoi gweledigaeth glir ar gyfer datblygiad strategol y corff dŵr hwn, o fewn fframwaith y Cyfarwyddyd Cynllunio Atodol.

Canlyniadau'r prosiect

- Nodi cymysgedd cytbwys o ddefnyddiau ategol, yn seiliedig ar brofiad masnachol a hamdden Dyfrffyrdd Prydain a phartneriaid mewn lleoliadau tebyg yn y DU a thramor
- Profi'r dewisiadau o ystyried cyfyngiadau ffisegol y dyfrfan (rheiny sy'n bod nawr, neu allai fod) ac ystyried y berthynas â'r gamlas, yr afon a'r dyfroedd arfordirol
- Cynnig sylfaenol a ddaw â bywyd ac egni i'r dŵr a'r llefydd cyhoeddus oddi amgylch ac sy'n ddigon hyblyg i gynnwys newidiadau yn y prif gynllun cyffredinol
- Hyrwyddo arwyddocâd rhanbarthol a chenedlaethol y cyn ddociau, basnau, ardaloedd morwrol, yr Amgueddfa Forol Genedlaethol newydd a safleoedd eraill o bwysigrwydd diwydiannol, diwylliannol a hanesyddol

Partneriaid posib y prosiect

Awdurdod Datblygu Cymru
 Dyfrffyrdd Prydain
 Awdurdodau Lleol
 Y Sector Preifat
 Y Gymuned Leol
 Bwrdd Croeso Cymru

Cyllid angenrheidiol

l'w asesu

Glanfa Goetre

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Glanfa Goetre yn safle strategol sy'n cael ei ddatblygu fel pwynt canolog ar gyfer datblygiad hamdden, mwynhad a busnes ar y gamlas.

Canlyniadau'r prosiect

- Treftadaeth ac amgylchedd dyfrffyrdd wedi'u gwarchod trwy gynllunio sensitif, boed gyfleusterau swyddogaethol newydd neu rai sydd yno'n barod
- Canolfan fasnachol newydd ar gyfer y cyfleuster hurio a gwasanaethu cychod sydd yno'n barod
- Gwella mynediad i gwsmeriaid ac ymwelwyr yn enwedig y rhai ag anghenion arbennig
- Gwella cyfleusterau ar gyfer amgueddfa dreftadaeth ddiwydiannol, ymweliadau addysgol a chyfarfodydd
- Canolfan arlwygo ac adwerthu newydd ar gyfer cynnyrch o Gymru
- Hyrwyddo gweithgareddau i ymwelwyr o bob oed
- Canolfan Groeso i ymwelwyr

Partneriaid

Awdurdodau Lleol
 Bwrdd Croeso Cymru
 Awdurdod Datblygu Cymru
 Asiantaethau Cyllido Ewropeaidd
 Dyfrffyrdd Prydain
 Buddsoddiad Preifat
 Cymorth gan Ymddiriedolaeth Camlesi Mynwy, Aberhonddu a'r Fenni
 Cymdeithas Perchnogion Cychod Goetre

Cyllid a sicrhawyd

£800,000

Pont Ddŵr Cwmbrian

Disgrifiad o'r prosiect

Cyfyngiad mawr yn y cynllun i gwblhau'r gwaith o adfer Camlas Mynwy ac Aberhonddu erbyn 2009 yw'r cyllid sydd ei angen i adeiladu pont ddŵr newydd dros Green Meadow Way, a dorrodd ar draws llwybr y gamlas ym 1960 fel rhan o'r system brif-ffyrdd newydd ar gyfer datblygu'r dref newydd.

Canlyniadau'r prosiect

- Datblygu potensial llwybrau dyfrffyrdd mewndirol i'r eithaf fel sbardun ar gyfer adfywio trefol a gwledig
- Darparu cysylltiadau traws-genedlaethol a rhanbarthol rhwng trefi ar hyd y gamlas a system gamlas Lloegr, Iwerddon a'r cyfandir
- Strwythur cyfoes wedi ei gynllunio'n bwrpasol yn gysylltiedig â chynllun canol tref o ansawdd uchel a fydd yn helpu pobl leol i wella ansawdd eu bywyd, yn helpu diwydiannau adwerthu, gwestai, a gwasanaeth lleol i ffynnu a denu ymwelwyr
- Gall dyfrffyrdd gyfrannu at adfywio yn seiliedig ar eiddo, twristiaeth, a manteision lleol sy'n deillio o wella'r amgylchedd a threfnadaeth

Partneriaid posib y prosiect

Awdurdod Lleol
 Ymddiriedolaeth Camlesi Mynwy, Aberhonddu a'r Fenni
 Dyfrffyrdd Prydain
 Chwilio am bartneriaid cyllido eraill

Cyllid angenrheidiol

Tua £3 miliwn

Datblygiad Crindai

Disgrifiad o'r prosiect

Gellir defnyddio dyfrffyrdd i greu amgylcheddau newydd o hen ardaloedd trefol sydd wedi dirywio. Mae hwn yn ddatblygiad cyfoes a gynlluniwyd yn bwrpasol ac yn amgylchedd o ansawdd uchel. Mae'n cynnwys marina a datblygiad aml-ddefnydd cysylltiedig. Mae'n darparu cyswllt dyfrffordd newydd i Gamlas Mynwy ac Aberhonddu.

Canlyniadau'r prosiect

- Helpu pobl leol i wella ansawdd eu bywydau
- Datblygu dyfrffordd werdd newydd a fydd yn sicrhau bod yr amgylchedd newydd yn diwallu anghenion cymunedau lleol ac yn creu coridor bywyd gwyllt gan uno ardaloedd trefol a gwledig
- Darparu diwydiannau adwerthu, gwestai a gwasanaeth lleol sy'n ddeniadol i ymwelwyr
- Cwblhau coridor mordwyol i Aberhonddu a darparu cysylltiadau traws-genedlaethol, rhanbarthol rhwng Casnewydd â system gamlas Lloegr, Iwerddon a'r cyfandir
- Gall adnodd dŵr wedi'i gynllunio'n dda liniaru llifogydd trefol yng ngorlifdir Crindai
- Gwella ansawdd y dŵr a'r cynefin i fywyd dyfrol

Partneriaid posib y prosiect

Awdurdodau Lleol
 Bwrdd Croeso Cymru
 Awdurdod Datblygu Cymru
 Asiantaethau Cyllido Ewropeaidd
 Cyngor Cefn Gwlad Cymru
 Datblygwyr Preifat
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£4 miliwn

Cymuned De Pont-y-pŵl

Canolfan Gymuned a Gweithgareddau Ymwelwyr De Pont-y-pŵl

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Bydd datblygu rhan ddeniadol ond dawel o'r gamlas ym Masn Pont-y-moel, wedi'i rheoli'n dda, yn creu'r potensial i wella gwerthfawrogiad ymwelwyr o werth y dyfrffyrdd, trwy greu canolfan weithgareddau sy'n darparu llety ac yn cynnig canwio, beicio, cerdded, a cherdded mynyddoedd. Bydd gwireddu'r manteision hyn o fudd i grwpiau lleol a eithriwyd, y gymuned ehangach ac ymwelwyr â'r ardal.

Canlyniadau'r prosiect

- Canolfan ranbarthol ar gyfer canwio a gweithgareddau eraill yn cynnwys Cynllun Gwobr Dug Caeredin
- Iechyd gwell trwy gyfleoedd i gerdded a hamdena egniol, i ddatblygu ffordd o fyw iach
- Llety hunangynhwysol yn cynnwys caban y gellir ei fforddio gyda chyfleusterau ategol deniadol i'r holl ymwelwyr
- Ystafell ddosbarth, stiwdio, ystafell gemau a chyfrifiaduron, lle diogel i gadw beiciau/canws, storfa offer a siop cyfarpar
- Mwy o hyder a dealltwriaeth, gan alluogi ymwelwyr ag anghenion arbennig i gymryd rhan mewn gweithgareddau prif-ffrwd gyda'r hyder y bydd y cyfleusterau yn diwallu eu hanghenion
- Ymwybyddiaeth gymdeithasol gynyddol o gyfleusterau eraill ar hyd coridor y ddyfrffordd trwy fenter Porth Parciau Cenedlaethol Ewrop

Partneriaid

- Awdurdodau Lleol
- Bwrdd Croeso Cymru
- Cyngor Chwaraeon Cymru
- Datblygwyr Preifat
- Dyfrffyrdd Prydain
- Awdurdod Datblygu Cymru

Cyllid angenrheidiol

Cyfanswm £760k (Ardal Amcan 1 - 75% o gyllid cefnogi)

4.2.2 Mynediad i bawb

Lociau'r Trallwng i Belan

Gwella Mynediad ar Lociau y Trallwng i Belan

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Gwella llwybr halio yr ardal hon sydd tua 2km o hyd i ddarparu gwell mynediad ac annog mwy o ddefnydd o'r llwybr halio. Gellid darparu'r cynllun gwella trwy ddefnyddio nifer o adnoddau, yn cynnwys grwpiau cymunedol o wirfoddolwyr lleol a grwpiau'r gwasanaeth prawf, yn ogystal â cholegau hyfforddi amaethyddol. Byddai Dyfrffyrdd Prydain yn darparu'r gwaith cynllunio, yr hyfforddiant ac yn goruchwyllo.

Canlyniadau'r prosiect

- Mynediad i Bawb, yn cynnwys creu mynediad i bobl o bob gallu
- 2km o lwybr halio gwell
- Mwy o ymwelwyr
- Llwybr trafnidiaeth cynaliadwy

Partneriaid posib y prosiect

- Cyngor Cefn Gwlad Cymru
- Dyfrffyrdd Prydain
- Cyngor Sir Powys
- Partneriaeth y Trallwng
- Enfys – Cronfa Cyfleoedd Newydd
- Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru

Cyllid angenrheidiol

£120,000

Mynediad i Bawb Trefaldwyn

British Waterways Dyfrffyrdd Prydain

Mynediad i Bawb Trefaldwyn

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Gwella llwybr halio a phwyntiau mynediad i annog defnydd ehangach o'r gamlas ar gyfer hamdden a mwynhad. Gellid gwella glannau'r gamlas trwy ddefnyddio amrywiaeth o adnoddau yn cynnwys grwpiau gwirfoddol a thasglu amgylcheddol y Fargen Newydd. Bydd Dyfrffyrdd Prydain yn darparu hyfforddiant ac yn goruchwyllo'r safle.

Canlyniadau'r prosiect

- Gwella mynediad i bawb ar hyd glannau'r gamlas
- Gwella pwyntiau mynediad i'r ddyfrffordd
- Mwy o ymwelwyr
- Llwybr trafniadaeth cynaliadwy

Partneriaid posib y prosiect

Cyngor Cefn Gwlad Cymru
Dyfrffyrdd Prydain
Cyngor Sir Powys
Enfys – Cronfa Cyfleoedd Newydd
Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru

Cyllid angenrheidiol

£360,000

Llwybr Gwas y Neidr

British Waterways Dyfrffyrdd Prydain

Llwybr Gwas y Neidr

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Bydd y prosiect hwn yn datblygu llwybr o gwmpas tref y Trallwng. Bydd yn darparu atyniad i'r dref a'r gamlas ei hun. Mae'r cynllun eisoes wedi derbyn llawer o gefnogaeth leol ac wedi sicrhau'r cyllid angenrheidiol. Bydd y gwaith o ddatblygu'r llwybr yn dechrau yng Ngwanwyn 2003.

Bydd y prosiect yn cynnwys y gwelliannau canlynol:

- Adnewyddu loc tref y Trallwng
- Adnewyddu'r llwybr halio i ddarparu llwybr cylch yn cysylltu canol y dref a'r gamlas
- Darparu celf gyhoeddus i hyrwyddo'r llwybr
- Byrddau dehongli a gwybodaeth am dreftadaeth y Dref, byrddau gwybodaeth am y gamlas a'r amgylchedd
- Annog y gymuned leol ac ysgolion lleol i gymryd rhan

Canlyniadau'r prosiect

- Creu swyddi
- 24,000 o ymwelwyr ychwanegol
- 200m o lwybr halio gwell
- Ymwelwyr yn gwario £53,000 ychwanegol

Partneriaid cyllido

Dyfrffyrdd Prydain
Cyngor Sir Powys
Partneriaeth y Trallwng
Awdurdod Datblygu Cymru
Enfys – Cronfa Cyfleoedd Newydd
ERDF Amcan 2
Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru

Cyllid a sicrhawyd

£130,000

Llwybr cerflunwaith

Llwybr Cerflunwaith

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Datblygu prosiect llwybr cerflunwaith tymor hir, a fyddai'n cynnwys gosod gwaith celf cyhoeddus ar thema planhigion ac anifeiliaid sy'n gynhenid i gamlas Trefaldwyn. Bydd artistiaid yn cael eu comisiynu i weithio gydag aelodau o grwpiau cymunedol lleol i ddatblygu themâu a syniadau ar gyfer creu nifer o gerfluniau. Bydd hynodrwydd lleol y mannau hyn yn cael ei adlewyrchu trwy'r themâu a ddewisir a'r defnydd o ddeunyddiau lleol.

Canlyniadau'r prosiect

- Cael cymunedau lleol i gymryd rhan
- Swyddi lleol
- Cyfleoedd addysg a hyfforddiant i ysgolion lleol a grwpiau cymunedol
- Gwell ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o blanhigion ac anifeiliaid pwysig ar hyd coridor y gamlas
- Atyniad i dwristiaeth o tu hwnt i'r ardal gyfagos

Partneriaid posib y prosiect

Cyngor Celfyddydau Cymru
 Cyngor Sir Powys
 Dyfrffyrdd Prydain
 Y gymuned leol
 Cyngor Cefn Gwlad Cymru
 Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Sir Drefaldwyn

Cyllid angenrheidiol

£100,000

Prosiectau mynediad De Cymru

Prosiectau Mynediad De Cymru

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
--------------------	------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Rhaglen o brosiectau a gynlluniwyd yn sensitif i arwynebu llwybrau halio mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol, cymunedau a grwpiau mynediad trwy gyfres o gynlluniau. Byddant yn darparu arwynebau pob tywydd ac yn nodi pwyntiau mynediad wedi'u lleoli'n strategol lle gellir darparu cyfleusterau parcio i grwpiau anghenion arbennig.

Canlyniadau'r prosiect

- Arolwg o fynediad
- Nodi pwyntiau mynediad mewn lleoliadau strategol a chyfleusterau parcio i grwpiau anghenion arbennig
- Amlygu cysylltiadau â'r rhwydwaith rhanbarthol o hawliau tramwy cyhoeddus
- Darparu arwynebu diogel a chynaliadwy trwy safonau cynllunio newydd
- Diwallu anghenion lleol trwy gysylltu llwybrau diogel i ysgolion
- Creu rhwydwaith o lwybrau yn cysylltu ac yn gwella bywyd y gymuned
- Cyfathrebu diwylliant yr ardal trwy ddehongli ar y safle
- Cyswllt gweledol â hanes y gymuned, sy'n destun cryn falchder yn aml
- Cysylltu llwybrau beicio rhwng amrywiaeth o leoliadau cefn gwlad gyda chysylltiadau tir a dŵr
- Mae llwybrau halio hygyrch yn creu cyfleoedd i ddatblygu ffordd iachach o fyw

Partneriaid

Awdurdodau Lleol
 Bwrdd Croeso Cymru
 Asiantaethau Cyllido Ewropeaidd
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£700,000

4.2.3 Yr Amgylchedd

Bioamrywiaeth Camlas Mynwy ac Aberhonddu

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
--------------------	------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Defnyddio arfarniad ecolegol i ddatblygu cynllun gweithredu bioamrywiaeth i sicrhau bod y gamlas yn parhau i gael ei defnyddio fel amwynder hamddena cynaliadwy. Gweithredu mentrau i warchod rhywogaethau arbennig a hyrwyddo arferion ecolegol da. Mae'r gamlas yn cynnwys safleoedd o bwysigrwydd cenedlaethol a llawer o gynefinoedd o bwysigrwydd lleol.

Canlyniadau'r prosiect

- Datblygu partneriaethau i lunio cynlluniau gweithredu bioamrywiaeth i warchod a gwella cynefinoedd a rhywogaethau bywyd gwyllt
- Cefnogi 'Cymuned Betws, Casnewydd' yn eu menter i gyflawni prosiect gwlyptir cynaliadwy mewn partneriaeth â'r awdurdod lleol a Banc Barclays
- Arolwg coed a chynllun rheoli i Gamlas Mynwy ac Aberhonddu
- Atal lledaeniad rhywogaethau planhigion ymledol
- Creu gwarchodfeydd cadwraeth a diogelu cynefin cramenogion a mamaliaid y dyfrffyrdd
- Cwblhau arfarniad ecolegol penodol o Fourteen Locks a'r Crindai Pil

Partneriaid

Awdurdodau Lleol
 Asiantaeth Cyllido Ewropeaidd (Interreg IIc a IIId)
 Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Lleol
 Gwirfoddolwyr
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£300,000

Gwarchodfeydd natur bioamrywiaeth Camlas Trefaldwyn

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
--------------------	------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Datblygwyd cynllun rheoli gan ein tîm ecolegol i hyrwyddo arfer gorau mewn perthynas â rheoli a chynnal y gwarchodfeydd natur yn y Wern, Brithdir a Whitehouse ar ran Cymru o Gamlas Trefaldwyn. Rydym yn bwriadu cynnwys grŵp cymunedol lleol o weithwyr dan hyfforddiant neu sefydliadau hyfforddi cydnabyddedig, i fabwysiadu'r gwaith o reoli a chynnal y gwarchodfeydd natur yn effeithiol.

Canlyniadau'r prosiect

- Cael pobl leol i gymryd rhan yn natblygiad y gwarchodfeydd
- Datblygu addysg amgylcheddol i grwpiau cymunedol bach
- Datblygu sgiliau hyfforddi ar reoli amgylcheddol dan oruchwyliaeth a chyfarwyddyd arbenigol
- Trefn gynnal a chadw gynaliadwy, i sicrhau bod y warchodfa'n dod â'r manteision gorau posib

Partneriaid posib

Ymddiriedolaeth Bywyd Gwyllt Sir Drefaldwyn
 Dyfrffyrdd Prydain
 Cyngor Sir Powys
 Cyngor Cefn Gwlad Cymru
 Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru
 Ymddiriedolaeth Gwirfoddolwyr Cadwraeth Prydain
 Cyfeillion Camlas Trefaldwyn

Cyllid angenrheidiol

Cost flynyddol o hyd at £15,000 i weithredu trefn reoli ym mhob gwarchodfa natur.

Strategaeth rheoli cadwraeth Camlas Trefaldwyn

Cadwraeth Camlas Trefaldwyn

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
--------------------	------------------	--	---	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Datblygu Strategaeth Rheoli Cadwraeth i ddarparu fframwaith ar gyfer adfer ac adfywio'r gamlas yn gynaliadwy. Bydd y strategaeth yn cwmpasu amgylchedd naturiol ac adeiledig y ddyfrffordd – mae yna lawer o adeiladau rhestredig ar hyd y gamlas sy'n ei gwneud yn adnodd gwerthfawr o ran treftadaeth adeiledig. Agwedd arall ar y strategaeth yw bod cymunedau'n cymryd rhan weithgar yn y gwaith o adfer y gamlas trwy ddigwyddiadau adeiladu cymunedol dan arweiniad rheolwr y prosiect. Mae Camlas Trefaldwyn yn cefnogi rhywogaethau dyfrol o bwysigrwydd cenedlaethol a rhyngwladol. Dynodwyd 42km o'r ddyfrffordd fel Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) ar sail cyfoeth ac amrywiaeth ei hecoleg ddyfrol. Y llynedd, dynodwyd rhan Cymru o'r gamlas fel ymgeisydd ar gyfer statws Ardal Gadwraeth Arbennig dan y Gyfarwydddeb Cynefinoedd Ewropeaidd.

Canlyniadau'r prosiect

- Fframwaith datblygedig ar gyfer gwaith adfer a datblygu'r gamlas yn y dyfodol. Y strategaeth yw'r cam cyntaf o brosiect ehangach i adfer y gamlas. Dyma brosiect enghreifftiol i ddatblygu arfer gorau ar gyfer cynlluniau adfer pellach gyda chefnogaeth Cronfa Dreftadaeth y Loteri.

Partneriaid y prosiect

Partneriaeth Camlas Trefaldwyn
Cronfa Dreftadaeth y Loteri
ERDF Amcan 2
Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid a sicrhawyd

£148,000

4.2.4 Twristiaeth ddiwylliannol

Pont Ddŵr Pontcysyllte

Pont Ddŵr Pontcysyllte

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
---	------------------	-----------------	---	---

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Pont Ddŵr Pontcysyllte yn Heneb Restredig Gradd 1 yn sgil ei chyfraniad pwysig i ddatblygiad peirianeg camlesi a'r defnydd o haearn bwrw mewn adeiladwaith. Mae hefyd yn heneb o'r Chwyldro Diwydiannol a gydnabyddir yn rhyngwladol. Mae ganddi 19 bwa, sy'n croesi'r Afon Ddyfrdwy ar uchder o 38m (125tr) ac yn 307m (987tr) o hyd.

Dangosodd archwiliad gan Ddyfrffyrdd Prydain fod angen cynllun adnewyddu. Mae angen ailseio'r cafn a gwneud gwaith adfer ar y llwybr halio ar gost o tua £1.4 miliwn. Mae'r gwaith i fod i'w gwblhau ar gyfer y dathliadau deucanmlyddiant yn 2005.

Gyda chyllid wedi'i sicrhau gan Adfywio ac ERDF Amcan 2, byddwn yn dechrau gweithio yng Ngwanwyn 2003 i wella Basn Trefor, cyrchfan poblogaidd gan ei fod mor agos i'r bont ddŵr. Ar gost o £170,000, bydd y gwaith yn cynnwys gwelliannau mynediad, gwelliannau amgylcheddol, dehongli a gwaith celf cymunedol.

Canlyniadau'r prosiect

- Diogelu dyfodol symbol treftadaeth o Gymru sy'n bwysig dramor
- Mwy o amlygrwydd i Gamlas Llangollen gan hybu twristiaeth
- Cynyddu nifer yr ymwelwyr a'u gwariant
- Gwell dealltwriaeth o dreftadaeth
- Cysylltiadau pellach yn y gymuned leol

Partneriaid y prosiect

CADW
Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam
Yr Ymddiriedolaeth Ddyfrffyrdd
Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

Gwerth y prosiect £1.4 miliwn

Theatr Brycheiniog

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
--------------------	--------------------	-----------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Theatr Brycheiniog a'r Basn Angori yn Aberhonddu yn lleoliad delfrydol a thrawiadol ar gyfer y Celfyddydau ac adloniant ar lannau'r gamlas. Mae'n llwyfan i ddramâu, sioeau dawn, cerddoriaeth, iaith, comedi, sioeau plant, arddangosfeydd, gweithdai addysgol a chyfarfodydd.

Canlyniadau'r prosiect

- Y prif gyrchfan ar ben draw Camlas Mynwy ac Aberhonddu (Porth i Barc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog)
- Enghraifft o gynllun partneriaeth lle casglwyd adnoddau ynghyd i sicrhau canlyniad llwyddiannus
- Cynllun aml-bwrpas er mwyn cynnal digwyddiadau cymunedol, rhanbarthol a chenedlaethol
- Adloniant byd-eang yn cwmpasu gwahanol arferion a thraddodiadau
- Cartref i grwpiau amatur lleol a rhanbarthol sy'n weithgar yn y celfyddydau perfformio a diddordebau eraill
- Canolbwynt a chyfleuster sy'n dod â gwariant economaidd i'r ardal hon o'r Parc Cenedlaethol
- Mynediad i system feicio genedlaethol Cymru o Gaergybi i Gaerdydd (Lôn Las Cymru) a Llwybr Taf

Partneriaid

Cyngor Sir Powys
 Cyngor Bwrdeistref Sir Frycheiniog
 Cymunedau Lleol
 Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog
 Loteri'r Celfyddydau
 Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid a sicrhawyd

£6 miliwn trwy Fenter Datblygu Strategol y Cyngor Sir.
 Loteri'r Celfyddydau gyda chefnogaeth Dyfrffyrdd Prydain.

Taith cwch a dynnir gan geffyl

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Camlas Trefaldwyn yn bwysig yn ecolegol felly mae Dyfrffyrdd Prydain yn edrych ar nifer o ddulliau gwahanol o yrru cychod ar hyd y gamlas. Cynllun llwyddiannus yw'r cwch a dynnir gan geffyl sy'n gweithredu o Lanfa Llangollen ar Gamlas Llangollen, felly gallem geisio sefydlu'r un math o wasanaeth o dref farchnad y Trallwng. Bydd hyn hefyd yn rhoi profiad unigryw i dwristiaid a phobl sy'n ymweld â'r dref am y dydd.

Canlyniadau'r prosiect

- Gwell ymwybyddiaeth o dreftadaeth y gamlas a'r ardal leol
- Gwasanaeth taith gwch amgylcheddol gynaliadwy
- Grwpiau lleol yn cymryd rhan
- Cefnogaeth busnesau lleol

Partneriaid posib y prosiect

Gweithredwyr y gamlas
 Dyfrffyrdd Prydain
 Partneriaeth Camlas Trefaldwyn

Cyllid angenrheidiol

Cost o £150,000 i sefydlu'r gwasanaeth cwch a dynnir gan geffyl gyda chost rhedeg o £50,000 y flwyddyn.

Cysylltiadau twristiaeth Trefaldwyn

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
----------------------	--------------------	-----------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Camlas Trefaldwyn, Castell Powys a Rheilffordd Stêm Llanfair i gyd o fewn pellter agos i'w gilydd ond yn gweithredu ar wahân ac yn annibynnol. Pe byddai'r tri atyniad lleol yma'n dod ynghyd i hyrwyddo ei gilydd byddai'n arwain at nifer o fanteision.

Canlyniadau'r prosiect

- Gwellu mynediad ffisegol rhwng gweithredwyr lleol
- Cynlluniau marchnata ar y cyd
- Hwb i adfywiad economaidd lleol yn sgil mwy o ymwelwyr
- Sefydliadau lleol yn cydweithio i gyflawni nod sydd o fudd iddynt eu hunain a'r gymuned leol
- Mwy o gydnabyddiaeth genedlaethol i atyniadau'r ardal
- Gwell ymwybyddiaeth o dreftadaeth leol yr ardal

Partneriaid posib y prosiect

Dyfrdwydd Prydain
 Castell Powys
 Rheilffordd Stêm Llanfair
 Bwrdd Croeso Cymru
 Partneriaeth y Trallwng
 Cyngor Sir Powys
 Twristiaeth Canolbarth Cymru
 Atyniadau a gweithredwyr twristiaeth lleol eraill

Cyllid angenrheidiol

£120,000

4.2.5 Dysgu Gydol Oes

Cysylltiadau ysgolion yn y Trallwng

Adfywio economaidd	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd ✓
--------------------	------------------	-----------------	----------------------------	----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae grwpiau o ysgolion lleol, twristiaid, a grwpiau eraill â diddordeb yn ymweld yn gyson ag Amgueddfa Powysland. Mae yna gyfle i greu pecyn addysg i ddatblygu cysylltiadau rhwng yr amgueddfa ac ysgolion lleol a'r atyniadau treftadaeth, amgylcheddol ac ymwelwyr hyn.

Canlyniadau'r prosiect

- Cysylltiadau pellach â'r gymuned leol
- Cefnogaeth i brosiectau cwricwlwm cenedlaethol ysgolion yn seiliedig ar faterion amgylcheddol neu dreftadaeth
- Cynhyrchu pecyn addysg ar gyfer Cyfnodau Allweddol 1 a 2 y Cwricwlwm Cenedlaethol
- Cynyddu amlygrwydd Camlas Trefaldwyn dros ardal ehangach

Partneriaid posib y prosiect

Cyngor Sir Powys
 Dyfrdwydd Prydain
 Amgueddfa Powysland
 Ysgolion lleol
 Cyfeillion Camlas Trefaldwyn

Cyllid angenrheidiol

£30,000

Sgiliau treftadaeth

Sgiliau Treftadaeth

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy ✓	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	--------------------	-------------------	----------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Gweithredu cynllun hyfforddi yn cynnwys staff Dyfrffyrdd Prydain a gwirfoddolwyr o'r gymuned leol, mewn partneriaeth ag awdurdodau lleol a cholegau neu gynlluniau hyfforddi, i ddarparu rhaglen o waith adnewyddu yn gysylltiedig â gwaith coed a sgiliau treftadaeth eraill.

Canlyniadau'r prosiect

- Darparu ardal weithdy ddiogel
- Datblygu sgiliau treftadaeth
- Profiad ymarferol i weithwyr dan hyfforddiant dan oruchwyliaeth arbenigwyr
- Y gymuned leol yn cyfrannu at adferiad parhaus camlas Trefaldwyn

Partneriaid posib

Dyfrffyrdd Prydain
 Ymddiriedolaeth Adfer Dyfrffordd Trefaldwyn
 Shropshire Union Canal Society
 Cyngor Sir Powys
 Y Fargen Newydd
 Yr Ymddiriedolaeth Dyfrffyrdd

Cyllid angenrheidiol

£50,000 y flwyddyn

Addysg gymunedol

Addysg Gymunedol

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol	Cymru i bedwar ban y byd
----------------------	------------------	-----------------	--------------------------	--------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Mae Dyfrffyrdd Prydain yn datblygu mentrau addysg wedi'u cyllido ar y cyd gyda'r awdurdodau lleol i weithredu cynlluniau sy'n canolbwyntio ar ddyfrffyrdd, gyda thema leol a thrawsgenedlaethol. Bydd y modd y bydd myfyrwyr o bob oed yn amgyffred ac yn deall y byd naturiol a diwylliannol yn sgil y prosiect hwn yn dylanwadu ar genhedlaeth newydd o rai a fydd yn dal yr awenau.

Canlyniadau'r prosiect

- Bydd myfyrwyr yn cael eu hannog i ymweld â chefn gwlad i ddeall sut gall prosesau naturiol a gweithgareddau dynol effeithio ar yr amgylchedd ac ansawdd bywyd yn y dyfodol, a'u bygwth
- Mae'r amgylchedd dŵr yng Nglanfa Goetre yn darparu ystafelloedd dosbarth dan do ac awyr agored ar gyfer astudiaethau addysgol, hamdden ac ymchwil sy'n gysylltiedig â gorffennol diwydiannol y Cwm
- Trwy bartneriaeth â swyddogion gwasanaethau addysg ac asiantaethau eraill rydym yn annog y defnydd o themâu dyfrffyrdd mewn ysgolion ac yn y Cwricwlwm Cenedlaethol i gyflwyno pynciau trwy raglen CD ROM newydd ac i ddysgu sgiliau newydd sy'n gysylltiedig â hyfforddiant a datblygiad personol
- Mae profiad y dyfrffyrdd yn galluogi'r rhai ag anawsterau dysgu i fwynhau a datblygu trwy gael mynediad i amgylchedd diwylliannol

Partneriaid

Awdurdodau Lleol
 Bwrdd Croeso Cymru
 Asiantaethau Cyllido Ewropeaidd
 Gwirfoddolwyr
 Ymddiriedolaeth Camlesi Mynwy, Aberhonddu a'r Fenni
 Dyfrffyrdd Prydain
 Menter Coedwigaeth

Cyllid angenrheidiol

£300,000

Hyfforddiant cymunedol

British Waterways
Dyfrffyrdd Prydain

Hyfforddiant Cymunedol

Adfywio economaidd ✓	Adfer cefn gwlad ✓	Bywn gynaliadwy	Bywiogrwydd diwylliannol ✓	Cymru i bedwar ban y byd
-------------------------	-----------------------	--------------------	-------------------------------	-----------------------------

Disgrifiad o'r prosiect

Menter wedi'i chyllido ar y cyd yng Nglanfa Goetre, i gefnogi Cynllun Hyfforddi Bargen Newydd y Llywodraeth. Mae'n rhoi profiad ymarferol o waith coed, metel, bric a charreg sy'n ofynnol yn y diwydiannau peirianeg ac adeiladu, tra'n adnewyddu lociau rhwng Casnewydd a Chwmbrian sydd wedi dadfeilio.

Canlyniadau'r prosiect

- Rydym yn darparu sgiliau a gwybodaeth gadarnhaol i bobl o bob oed trwy Gynllun Hyfforddi'r Fargen Newydd i wella eu rhagolygon am waith tra'n adnewyddu treftadaeth y dyfrffyrdd
- Rydym yn rhoi cyfle i aelodau o'r gymuned sydd wedi'u heithrio'n gymdeithasol i brofi gweithgareddau gwledig ac yn annog pobl i barchu'r amgylchedd yn hytrach nag ymddwyn yn dramgwyddus neu'n wrth-gymdeithasol
- Mae profiad y dyfrffyrdd yn galluogi'r rhai ag anawsterau dysgu i fwynhau eu hunain a datblygu trwy gael mynediad i brofiadau newydd o fewn amgylchedd y ddyfrffordd a chynlluniau adnewyddu
- Rydym yn hyrwyddo gweithgareddau dysgu o fewn coridor y ddyfrffordd i ddod â thrigolion y gymuned, yn cynnwys y rhai o grwpiau lleiafrifol, ethnig ac o bob oed at ei gilydd i fwynhau a rhannu profiadau gan wneud dyfrffyrdd lleol yn ganolbwynt balchder y gymuned

Partneriaid

Awdurdodau Lleol
Asiantaethau Cyllido Ewropeaidd
Bwrdd Hyfforddi Bargen Newydd y Llywodraeth
Dyfrffyrdd Prydain

Cyllid angenrheidiol

£500,000